

2 0 2 4

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 18 april 2024

Vragenuur, gehouden op donderdag 18 april 2024 te 17.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Stylianou.

Aanwezig zijn de leden: Dekkers, Passier, Raaijmakers, Van der Wilt en Zwinkels.

Voorts is aanwezig het commissielid: Usta.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Van Hooijdonk en Schilderman.

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag allemaal. Ik open het vragenuur van 18 april. Welkom aan iedereen in de zaal en aan de mensen die thuis meekijken of meeluisteren. We hebben drie mooie vragen op de planning staan. De eerste set vragen is ingediend door de fractie van DENK.

1. Mondelinge vragen van de heer Usta van de fractie van DENK inzake "MaarniksLaan" blijft een probleem!

De heer **Usta** (DENK): Voorzitter. De Marnixlaan is sinds de wegversmalling een fiasco. Naar aanleiding van de levensbedreigende situaties heeft DENK op 8 februari hier vragen over gesteld. In de tussentijd is de situatie niet veel beter geworden. We hebben wederom vanuit buurtbewoners en het buurthuis De Speler signalen ontvangen dat de Marnixlaan nu leidt tot vooral onveilige situaties vanwege de spoeddiensten die het verstopte verkeer proberen te passeren via het fietspad, de groenstrook of het voetpad. "Ik heb een aangepaste fiets die wat breder is; ik werd bijna aangereden", aldus een buurtbewoner.

Tevens hebben verschillende buurtbewoners opgemerkt dat de stoplichten op de Einsteindreef langer op rood staan, waardoor het probleem van de drukte op de Marnixlaan verminderd lijkt te zijn. Maar niks is minder waar. Het probleem lijkt eerder deels verschoven te zijn naar de Einsteindreef. DENK heeft om deze reden technische vragen ingediend. De antwoorden op de vragen bevestigen on

ze vermoedens. DENK heeft hier de volgende vragen over.

1. Hoe gaat de wethouder de herhaaldelijke file op de Einsteindreef oplossen?

2. Ziet de wethouder de ernst van de zaak in en gaat ze nu daadwerkelijk de aanhoudende problemen op de Marnixlaan oplossen? Zo ja, hoe?
3. Wat gaat de wethouder doen om, naast het oplossen van de verkeersdrukte, ook de veiligheid te waarborgen op de Marnixlaan en omgeving?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter. Ik denk dat de heer Usta aan drie verschillende vraagstukken raakt: de files, zoals hij het noemt, als het een beetje opstroopt, de verkeersveiligheid en de doorgang voor nood- en hulpdiensten.

Ik begin met de opstroping. Inderdaad zijn wij met de verkeerslichten een beetje aan het oefenen; wij zijn bezig om te finetunen waar we precies welke auto's neerzetten. Dat is ook altijd de bedoeling geweest. Ook in de besluitvorming over de WSB hebben we altijd gezegd dat we de wachtrij daar neerzetten waar die het minste overlast geeft. Dat is in dit geval eerder op de Einsteindreef dan bijvoorbeeld op de Marnixlaan of de Josephlaan. Daar hebben we de verkeerslichten een beetje bijgesteld. Dan gaat het over een vertraging in de orde van grootte van 1 minuut. Dat is niet iets waar wij heel escalerende woorden aan wijden. Wij denken dat het niet heel gek is als je in een stad, waar je toch een beetje te gast bent als automobilist, hier en daar voor de goede zaak en de grotere zaak even moet wachten.

Over de nood- en hulpdiensten heb ik vanochtend in het debat over verkeersveiligheid in de commissie ook al iets gezegd. We hebben vooraf bij de planvorming over de WSB contact gehad en afspraken gemaakt. Normaal gesproken rijden de nood- en hulpdiensten over de weg zelf, maar als dat niet kan, gaan zij over de fietspaden, die zo zijn aangelegd dat dit mogelijk is. Dat is ingecalculeerd. Wij krijgen daar geen klachten over van de nood- en hulpdiensten. Wij hebben van de brandweer begrepen dat de aanrijtijden heel vergelijkbaar gebleven zijn en niet zijn verslechterd. Ook daar dus geen alarmbellen.

Dan de verkeersveiligheid, misschien wel het belangrijkste punt in dit rijtje. We hebben cameraonderzoek gedaan. Waarschijnlijk kunt u daar in de loop van dit kwartaal een brief over verwachten. Op de camerabeelden zien we niet heel veel gevaarlijke situaties tussen auto's en fietsen. Soms is er tussen auto's onderling wat verwarring. De inschatting is dat dit te maken heeft met gewinning. We gaan nog wat aanpassingen doen om de auto's net een beetje anders aan te laten rijden, zodat het overzicht nog wat beter is. Maar ook op dat punt geen alarmerende inzichten.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter. Even een advocaat-van-de duivel-vraag. Is met die camera's ook gekeken naar het samengaan van de nooddiensten en de mensen op het fietspad?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (GroenLinks): Ik durf daar eerlijk gezegd niets over te zeggen. Die camera's staan er steeds maar een tijdje. Ik durf niet te zeggen hoe vaak het voorkomt dat hulpdiensten over het fietspad rijden en of daar heel veel over te zeggen valt.

De heer **Usta** (DENK): Voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat de vertraging bij de Einsteindreef vanwege het langer op rood staan van de stoplichten 1 minuut is. Mijn conclusie is anders. Ik heb daar namelijk zelf verschillende keren even getest hoeveel langer je moet wachten dan normaal het geval was. Ik constateerde dat het minimaal 10 tot 15 minuten langer is, in sommige gevallen zelfs nog langer. Ik zie de wethouder nu lachen, maar ik zou niet weten waarom, want het is toch een realistische conclusie van mij.

Ik hoor de wethouder ook zeggen dat het een proef is. Betekent dit dat de situatie tijdelijk is en dat die dus gaat veranderen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (GroenLinks): Ik meen dat ik het woord "proef" niet genoemd heb. We zijn gewoon bezig met het afstemmen van de verkeerslichten, zoals we altijd doen. ik heb begrepen dat de opstroping op de Einsteindreef pakweg 2,5 minuut kan zijn, waarvan je een deel weer wint op het traject daarna, zodat je per saldo uitkomt op een vertraging van ongeveer 1 minuut. Ik heb geen berichten gehoord over vertragingen van 10 minuten of een kwartier.

De **voorzitter**: Volgens mij ging de vraag eigenlijk over de tijdelijkheid. Ik zie de heer Usta en begrijp dat zijn vraag nog niet helemaal beantwoord is.

De heer **Usta** (DENK): Ik neigde ertoe om nog even te reageren. Fijn dat ik de mogelijkheid daartoe krijg.

De **voorzitter**: Nee, nee, een reactie gaat niet meer.

De heer **Usta** (DENK): Ik bedoel een reactie op uw opmerking, voorzitter. Inderdaad vroeg ik of de maatregel tijdelijk is of niet. Ik hoorde de wethouder wel "proef" zeggen; dat weet ik zeker. Misschien kan de wethouder daar nog een scherp antwoord op geven.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Ik heb het woord "proef" niet genoemd. Het is ook geen proef. De Marnixlaan is aangepakt en dat is de definitieve situatie. In de hele stad geldt dat als ergens middelen staan die worden ingezet voor verkeersmanagement, wij altijd proberen om die te optimaliseren, helemaal als er sprake is van een nieuwe situatie. Dan moet je alles weer even goed krijgen. Maar ook daarna kan er altijd nog aan knoppen gedraaid worden om de verkeerssituatie te verbeteren.

De **voorzitter**: Helder. Dan gaan we door naar de volgende set vragen.

2. Mondelinge vragen, gesteld door de fracties van D66, PvdA, Volt, Student & Starter, Partij voor de Dieren, BIJ1, Stadsbelang Utrecht, Horizon en EenUtrecht, inzake Deadline registratie Europese verkiezingen in zicht.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter. EU-burgers die in Nederland willen stemmen voor de Europese verkiezingen in juni moeten zich voor aanstaande dinsdag registreren bij de gemeente. Het is belangrijk dat deze doelgroep hiervan op de hoogte is. De fracties van PvdA, Volt, Student & Starter, Partij voor de Dieren, BIJ1, Stadsbelang Utrecht, D66, Horizon en EenUtrecht willen weten wat de gemeente er dit jaar aan heeft gedaan om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk mensen weten dat zij zo snel mogelijk hun formulier moeten versturen om op 6 juni te mogen stemmen. Wij hebben daarover de volgende vragen.

1. Heeft het college net als in 2019 een brief verstuurd aan alle in Utrecht geregistreerde EU-burgers?
2. Is het college van mening dat er hierbij bijzondere aandacht moet uitgaan naar EU-arbeidsmigranten die in sectoren werken met slechte arbeidsomstandigheden, die niet altijd goed op de hoogte zijn van hun rechten in Nederland, waaronder dus ook het recht om te stemmen bij Europese verkiezingen?

3. Hoe zorgt het college ervoor dat deze doelgroep wordt bereikt, ook gezien het feit dat zij vaak niet ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen?
4. Wil het college, eventueel in samenwerking met partnerorganisaties, en zowel offline als online, in Facebook- en Telegramgroepen waar deze doelgroep in zit, ervoor zorgen dat deze doelgroep wordt bereikt en hen in de komende dagen te herinneren aan de naderende deadline?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Ik sta hier in mijn cocktailjurk, niet omdat dit een heel belangrijk onderwerp is – want dat is het – maar omdat ik zo meteen naar Amsterdam moet om het Spaanse koningspaar te ontmoeten. U moet dus niet denken: wat heeft die vrouw zich bijzonder gekleed, alleen om een paar vragen te beantwoorden.

De EU-onderdanen die geen Nederlander zijn, zijn inderdaad belangrijk bij de verkiezingen. Dat ben ik zeer met mevrouw Raaijmakers en anderen eens. Om die reden worden alle in Utrecht wonende EU-onderdanen die niet geregistreerd zijn als kiezer in Nederland door ons aangeschreven. Dat doen we in het Nederlands en in het Engels. In die brief staat dat zij zich kunnen registreren als kiezer en dat zij kunnen stemmen op een Nederlandse kandidaat voor het Europees Parlement. In totaal hebben we 17.238 inwoners aangeschreven.

EU-onderdanen die zich na het versturen van de brief hebben ingeschreven in de BRP ontvangen aan de balie bij Burgerzaken dezelfde brief, samen met een inschrijfformulier, om zich, indien zij dit wensen, alsnog te registreren. Ook hebben wij op de gemeentelijke website informatie beschikbaar over die registratie.

Dan het antwoord op de tweede vraag. Natuurlijk vinden wij dit belangrijk. Het is voor elke Europese burger belangrijk om op de hoogte te zijn van zijn rechten. Zowel via het International Welcome Center als bij het Support and Information Center van de Stichting Barka kunnen EU-arbeidsmigranten terecht met vragen en krijgen zij informatie over hun rechten. In het International Welcome Center is in de afgelopen periode ook via een nieuwsbrief speciale aandacht gegeven aan de verkiezingen. We zien dat bij het Social Information Center vooral mensen komen die vragen hebben als ze echt in de problemen zijn geraakt, dus dat is wel een andere categorie.

Dan de derde vraag. Hoe zorgen we ervoor dat we de doelgroep bereiken? Onder andere via de Stichting Barka wordt aandacht gevraagd voor het inschrijven in het BRP. De stichting ondersteunt en begeleidt ook actief bij de inschrijving.

Dan de vierde vraag, of wij in Facebook- en Telegramgroepen willen gaan opereren. Dat is de enige vraag waarop ik met nee moet antwoorden. Dat willen wij niet. We verspreiden de informatie via de routes die ik net genoemd heb. Wij vinden het niet passend om Facebook- en Telegramgroepen, die soms het enige middel zijn om een heel broos contact te hebben met de meest kwetsbare doelgroepen, voor dit doel te gebruiken. Dat vinden wij wat ingewikkeld, want daar gaan kennelijk ook andere soorten verkeer in rond. Maar voor de rest doen wij wel wat wij kunnen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Als u nog een "plus-een" voor vanavond zoekt: ik kan mijn plannen nog wijzigen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Ik vrees dat die al onderweg is, maar u was wel een heel geschikte kandidaat, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond of er nog aanvullende vragen zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66): Voorzitter. Daar ging mijn aanmelding!

Ik begrijp dat de burgemeester op die laatste vraag antwoordt: dat gaan we niet zelf via die groepen doen. Maar we hebben ook een sleutelpersonennetwerk dat we vaak inzetten. Zou het een overweging zijn om die sleutelpersonen via de meer informele wegen in te zetten voor dit soort dingen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Dat vind ik wel een goede suggestie. Ik denk dat wij moeten uitkijken dat wij niet op een oneigenlijke manier in dat type groepen gaan opereren. Ik zal navragen of er mogelijkheden zijn om op een andere manier via sleutelfiguren die invloed nog wel uit te oefenen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter. Ik had ook die vraag over sleutelpersonen. Wij waren als raadsleden op bezoek in Berlijn. Daar hoorden wij dat ze daar veel ervaring hebben met het juist online bereiken van deze doelgroep, bijvoorbeeld ook bij verkiezingen. Misschien kunnen we iets leren – ik stel nu een echte Volt-vraag – van die internationale voorbeelden. Ik kan me voorstellen dat het voor deze verkiezingen te kort dag is, maar zou er eens bij andere steden kunnen worden nagegaan hoe zij dat doen? Misschien kunnen wij dat in het vervolg dan ook in Utrecht toepassen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter. Dat je iets kunt leren van andere steden, lijkt me evident. Ik ben er ook nieuwsgierig naar hoe zij dat doen, maar wel met respect voor het broos contact en de privacy. Dat zijn zaken waar u ook aan hecht. Laten we voor volgende momenten kijken – we gaan ook over opkomstbevordering praten met uw raad – hoe we dat kunnen doen.

De **voorzitter**: Dank u wel, burgemeester. En heel veel plezier vanavond!
Dan gaan we door naar alweer de laatste set vragen.

3. Mondelinge vragen van de fractie van Volt, mede namens de fractie van de Partij voor de Dieren, inzake Hoe vaak gaat de straat open voor glasvezel?

Mevrouw **Passier** (Volt): Voorzitter. Het doel is dat alle inwoners van de gemeente Utrecht voor 2027 glasvezel kunnen gebruiken. Op de website van de gemeente Utrecht is te zien dat in elke wijk door één of twee aanbieders glasvezel wordt aangelegd. Verschillende bewoners hebben ons benaderd met vragen over de huidige manier waarop glasvezel wordt aangelegd. Daarom hebben Volt en Partij voor de Dieren de volgende vragen:

1. Wat is de reden dat de glasvezelnetwerken van de verschillende aanbieders niet in één keer worden aangelegd, zodat de straat niet verschillende keren per jaar open gaat?
Van sommige inwoners begrijpen wij dat de straat na het aanleggen van de glasvezelkabels door de aanbieders wordt bestraat, waarna de gemeente langskomt om de bestrating overnieuw te doen zodat die weer netjes is.
2. Klopt dit?
 - a. Zo ja, hoeveel extra werk en kosten brengt dit met zich mee voor de gemeentelijke organisatie?
 - b. Waarom pakt de gemeentelijke organisatie deze taak op, in plaats van de glasvezelaanbieders?
3. Wat vindt het college van de geschetste situatie?
4. Recent is het Handboek kabels en leidingen aangepast met de mogelijkheid om graafrust op te leggen. Hoe kan het dat dan nog steeds meerdere keren na elkaar straten opengedoken worden?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Voorzitter. Ik dank de vragenstellers voor het agenderen van dit probleem, want ik denk dat een groot aantal mensen soms frustratie over deze werkzaamheden in hun eigen straat ervaren. Dat door verschillende aanbieders niet in één keer kabels worden gelegd, is een gevolg van hoe de wetgeving rondom glasvezel georganiseerd is. Telecompartijen zijn commerciële bedrijven die onderling een sterke concurrentie hebben. Om die reden merken we vaak dat ze niet willen samenwerken met elkaar. Vanuit de Telecommunicatiewet kunnen deze aanbieders onafhankelijk van elkaar vergunningvrij glasvezel aanleggen. Wel is een instemmingsbesluit van de gemeente nodig, maar dat instemmingsbesluit kan eigenlijk alleen betrekking hebben op de infomerende kant en eisen stellen aan de uitvoering, zoals de precieze voorkeurslocatie of de tijdsplanning. Wij proberen daar zeker invloed op uit te oefenen, maar in feite heeft de wet bepaald dat daar veel ruimte in zit.

Wat betreft de tijdsplanning en de werkzaamheden hebben we sinds 1 april de mogelijkheid om een graafrustperiode op te leggen. Hierdoor mogen werkzaamheden soms pas later starten. We kunnen dan aangeven dat er gedurende een bepaalde periode geen werkzaamheden mogen plaatsvinden. Het antwoord op vraag 2. Het klopt dat een gemeentelijke aannemer enige tijd na afronding van de werkzaamheden langskomt om de bestrating conform de oude situatie te herstellen. De gemeente doet dit vaak zelf, om ervoor te zorgen dat het straatwerk conform de eisen van de verordening en het handboek wordt hersteld. In sommige gevallen wordt met de netbeheerder overeengekomen dat die dat doet. Het herstraten gebeurt echter wel volledig op kosten van de netbeheerder. Daar wordt via landelijk vastgelegde tarieven verder invulling aan gegeven. Wij houden ook toezicht op de werkzaamheden, en ook de kosten daarvan worden volledig betaald door de netbeheerders. Dat gebeurt via leges.

Dan vraag 3. Wat vindt het college van de geschetste situatie? Het klinkt er een beetje doorheen, maar wij zouden deze wet niet op deze wijze bedacht hebben; laat ik het daarop houden.

Het antwoord op vraag 4. In de nieuwe nadere regel is inderdaad schriftelijk vastgelegd dat we de mogelijkheid van een graafrustperiode hebben. Partijen die nu in de stad aan het werk zijn, hebben een aanvraag gedaan voordat deze regel in werking is getreden. Vooruitlopend op die regel zijn we wel gesprekken aangegaan en hebben wij gekeken waar een graafrustperiode mogelijk is. Maar het is mogelijk dat dit nog niet overal ten uitvoer is gekomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA): Voorzitter. Ik ben benieuwd naar het in gesprek gaan met deze partijen. Blijkbaar staat de wet deze werkzaamheden toe. Kan de wethouder aangeven op welke manier er invloed is uitgeoefend om, ook al moet er een vergunning verleend worden, in gesprek wordt gegaan om dit soort dubbele operaties tot een minimum te beperken?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): We hebben eerder een convenant gesloten met Open Dutch Fiber om een aantal zaken te standaardiseren. Dat hebben we eerder ook geprobeerd met andere partijen, zoals KPN. Maar KPN heeft meermaals aangegeven daar toch niet aan mee te willen werken. Dat is een voorbeeld van de inspanningen die wij op dit terrein plegen.

De **voorzitter**: Ik zie dat er geen aanvullende vragen meer zijn. Dan dank ik de wethouder voor haar beantwoording.

Hiermee zijn we aan het eind gekomen van dit vragenuur. Ik wens u allen een heel fijne avond.

De voorzitter sluit hierna, te 17.27 uur, het vragenuur.